

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Құрылтай депутаттарына

2026 жылғы 18 қыркүйектегі № ДС-24

Құрметті депутаттар!

Жүргізуші куәлігін алу емтихандарын өткізу тәртібін жетілдіру, емтихандарға жазудың ашықтығын қамтамасыз ету және автомектептердің қызметіне бақылауды күшейту мәселелері бойынша депутаттық сауалды қарап, келесіні хабарлаймыз.

Мамандандырылған ХҚКО жұмыс режимін сағат 20:00-ге дейін ұзартуға қатысты

2026 жылдың сегіз айында теориялық емтиханға қатысқан үміткерлер саны 474 895 адамды құрады. Өткізу қабілетін арттыру мақсатында республика бойынша қосымша 86 емтихан орны ұйымдастырылды.

Практикалық емтихандар бойынша күтушілер саны 43 763 адамды құрайды. 2026 жылдың қазан айында Алматы және Қарағанды қалаларында жаңа автодромдар ашу жоспарлануда. Жезқазған, Көкшетау, Жамбыл облысы Тараз және Қордай ауданында қосымша автодромдардың құрылысы аяқталуда.

Мамандандырылған ХҚКО (бұдан әрі – арнайы ХҚКО) жұмыс режимі еңбек заңнамасының талаптарын ескере отырып белгіленген. Теориялық емтиханға жазылудың соңғы уақыты 17:30, емтихан рәсімдері 19:30-да аяқталады. Қабылдауды сағат 20:00-ге дейін ұзарту штат санын көбейтуді немесе ауысымдық жұмыс режимін енгізуді талап етеді.

Осылайша, жұмыс режимін ұзартуды орынсыз деп санаймыз.

Теориялық емтихандар өткізу үшін қосымша алаңдарды пайдалануға қатысты

Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің ақпараты бойынша, ол пайдаланатын тестілеу инфрақұрылымы жоғары мамандандырылған болып табылады және өзге де емтихандар өткізуге арналмаған.

Сонымен қатар, Ұлттық тестілеу орталығымен Астана қаласында оның қуаттарын пилоттық пайдалану туралы уағдаластыққа қол жеткізілді.

Анықтама: техникалық дайындық аяқталды, тиісті бірлескен бұйрыққа қол қойылды. Іске қосу 2026 жылдың қазан айында қарастырылған, содан кейін аймақтарда масштабтау мүмкіндігі қарастырылған.

Сонымен бірге, жасанды интеллект және прокторинг технологияларын қолдана отырып теориялық емтихандарды қашықтықтан тапсыруды енгізу пысықталуда, бұл арнайы ХҚКО-ға жүктемені азайтуға мүмкіндік береді.

Емтихан өткізуге жеке автодромдар мен өзге де ұйымдарды тартуға қатысты

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығымен бекітілген емтихандарды қабылдау және жүргізуші куәліктерін берудің қолданыстағы қағидаларында мемлекеттік емтихандарды өткізуге жеке автодромдарды тарту көзделмеген.

Сонымен қатар, 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап материалдық-техникалық базаға белгіленген талаптар сақталған жағдайда, оларды тиісті тізілімге енгізу арқылы автомектептер қызметінің хабарлама берушіден рұқсат беру тәртібіне көшу көзделеді.

Бұл ретте емтихандарды қабылдауға жеке автодромдарды тарту мүмкіндігі бірыңғай техникалық талаптарды, қауіпсіздік талаптарын, емтихандарды өткізу тәртібін, бейнебақылауды және нәтижелерді мемлекеттік цифрлық жүйеде тіркеуді белгілеу бөлігінде жеке пысықтауды талап етеді.

Осы жұмыстың нәтижелері бойынша нормативтік құқықтық актілерге тиісті өзгерістер енгізу мәселесі қаралуы мүмкін.

EGov және eGov Mobile арқылы емтихандарға жазылуға және делдалдық қызметті алып тастауға қатысты

Қазіргі уақытта жүргізуші куәлігін алу үшін емтихандарға жазылу «ЦОН» мобильді қосымшасы арқылы онлайн-режимде жүзеге асырылады. Аталған механизмнің қолжетімділігін арттыру мақсатында осы сервисті eGov және eGov Mobile-ға қосымша шығару пысықталуда.

Сонымен қатар, жасанды интеллект және прокторинг технологияларын қолдана отырып теориялық емтихандарды қашықтықтан тапсыруды енгізу бойынша жүргізіліп жатқан жұмыс шеңберінде теориялық емтиханды тапсырудың күндізгі форматын таңдағанда ғана алдын ала жазылу қажет болады.

Қашықтық форматы физикалық емтихан орындарының санына байланысты шектеулерсіз емтиханды ыңғайлы уақытта өту мүмкіндігін болжайды.

Көрсетілген шаралар азаматтардың емтихандарға жазылуға тең қолжетімділігін, бос орындарды бөлудің ашықтығын және делдалдық қызмет тәуекелдерін барынша азайтуға бағытталған.

Carlife қызметін пайдаланғаны үшін ақы алуға, тегін балама және

монополияға қарсы бағалауға қатысты

«Автомектеп» ААЖ мемлекеттік ақпараттық жүйе болып табылады, ол арқылы автомектептерді есепке алу және оқу топтарын тіркеу жүзеге асырылады.

Жүйеге интеграциялық сервистер арқылы carlife, «Құлагер» және «Арго» кәсіби бірлестіктерінің мемлекеттік емес ақпараттық жүйелері қосылған. Бұл ретте интеграция «Smart Bridge» бірыңғай платформасында қамтамасыз етілген, ал сервистерге қол жеткізу баламалы коммерциялық сервистер, оның ішінде екінші деңгейдегі банктер үшін ашық.

Сонымен қатар, тіркеудің баламалы тәсілін қамтамасыз ету мақсатында Ішкі істер министрлігі (бұдан әрі – ИМ) коммерциялық сервистерді міндетті түрде пайдаланбай аумақтық полиция департаменттерінің әкімшілік полиция басқармасы арқылы «Автомектеп» ААЖ-да автомектептер мен оқу топтарын тікелей тіркеу мүмкіндігін енгізді.

Мемлекеттік емес бірлестіктер қызметтерінің құнын белгілеу мәселелері ИМ құзыретіне жатпайды және оларды бірлестіктер дербес белгілейді. Бұл ретте монополияға қарсы бағалау жүргізу мәселесі бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің құзыретіне жатады.

Жалған оқытуға жол бермеуге және автомектептердің қызметіне бақылауды күшейтуге қатысты

«Автомектеп» ААЖ-ның қолданыстағы функционалы білім алушылар, оқытушылар, оқу көлік құралдары, оқыту бағдарламаларының сақталуы және куәлік берудің негізділігі туралы мәліметтерді автоматтандырылған тексеруді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Жүйеде 30 адамнан асатын оқу топтарын тіркеуді, білім алушыларды топтарға қайта қосуды және толық оқу курсынан өтпей-ақ куәлік беруді болдырмайтын форматты-логикалық бақылау көзделген.

Автомектептер қызметінің рұқсат беру тәртібін енгізе отырып, олардың материалдық-техникалық базасын, оқу көлігінің жай-күйін және оқытушылар құрамының біліктілігін бақылауды күшейту көзделеді.

Сонымен қатар, жекелеген автомектептерде 500-ден астам тіркелген көлік құралдарының болуы және 15 мыңға жуық білім алушының шығарылуы туралы мәліметтер ИМ тарапынан қосымша тексеруді талап етеді.

Бақылауды күшейту мақсатында көлік құралдарын техникалық байқау мен сақтандыруды, иелену не жалға алу негіздерін, еңбек қатынастары мен нұсқаушылардың біліктілігін, сондай-ақ білім алушылар санының автомектептердің нақты мүмкіндіктеріне сәйкестігін автоматтандырылған тексеруді пысықтаған жөн.

Сонымен қатар, бұзушылықтар жойылғанға дейін анықталған кезде жаңа оқу топтарын тіркеуді тоқтата тұру үшін құқықтық негіздер белгілеу мәселесін қарастыру қажет.

Осылайша, емтихандарды қабылдау тәртібін жетілдіру, емтихан инфрақұрылымын дамыту және автомектептердің қызметін бақылауды күшейту жұмыстары жалғасуда.

Жүргізушілерді даярлау және емтихандарды қабылдау мәселелері бойынша нормативтік реттеуге жауапты мемлекеттік орган ІІМ болып табылады. Ұйымдастырушылық қамтамасыз етуді «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы жүзеге асырады, ал «Цифрлық үкімет» инфрақұрылымымен интеграциялық өзара іс-қимыл Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігінің қатысуымен қамтамасыз етіледі.

Қосымша нормативтік және ұйымдастырушылық шешімдерді талап ететін іс-шараларды іске асыру мерзімдері оларды уәкілетті мемлекеттік органдар пысықтау нәтижелері бойынша айқындалатын болады.

Қосымша нормативтік және ұйымдастырушылық шешімдерді талап ететін іс-шараларды іске асыру мерзімдері оларды уәкілетті мемлекеттік органдар пысықтау нәтижелері бойынша айқындалады.

Ж. Мәдиев